

Dušan Zakopal uvádí

Anton Pavlovič Čechov

Labutí píseň

aneb

Hra jako smysl bytí

Překlad: **Alena Morávková**

Úprava a režie: **Dušan Zakopal**

Dramaturgická spolupráce: **Antonín Dvořák**

Kostýmní spolupráce: **Hana Rychecká**

Náповěda: **Marie Kohutová**

Technická spolupráce: **Adam Pěcha**

Světlovidov: **Dušan Zakopal**

Premiéra 7. března 2025 v 19:00 v divadle Studio G v Ostravě,
Chelčického 691/8. Web: www.studiog.cz

Poděkování **Markétě Steriovské, Vladislavu Georgievovi,**
Dušanu Urbanovi a Studiu G.

V inscenaci jsou použity úryvky z překladů M. Hilského
(W. Shakespeare: Král Lear, Hamlet), A. G. Stína
(A. P. Čechov: O škodlivosti tabáku) a B. Fraňka
(A. S. Gribojedov: Hoře z rozumu).

Tuto inscenaci věnuji své ženě Evě Zakopalové in memoriam.

Dušan Zakopal

Anton Pavlovič Čechov napsal jednoaktovku pro dva herce *Labutí píseň* v roce 1887 (bylo mu 26 let) na základě své povídky *Kalchas* z předchozího roku. V dopise M. V. Kiseljové píše, že hrát se bude 15 až 20 minut, že je to nejmenší drama na celém světě a že je lepší psát malé věci než velké: stížností je málo a úspěch mají také, tak co chtít víc. Dále uvádí, že napsat tuto hru mu trvalo hodinu a pět minut. Poprvé byla *Labutí píseň* inscenována v roce 1888 v Koršově divadle v Moskvě. Hlavní roli osmašedesátiletého Světlovidova hrál známý ruský herec Vladimir Nikolajevič Davydov, kterému v té době bylo 39 let. Do češtiny byla *Labutí píseň* přeložena už za Čechovova života a pak ještě několikrát. Často se uvádí společně s dalšími Čechovovými jednoaktovkami, případně krátkými hrami jiných autorů. Naše inscenace obsahuje také části další Čechovovy jednoaktovky *O škodlivosti tabáku*, napsané v roce 1886.

Labutí píseň jako ustálené slovní spojení označuje poslední dobré dílo či velké vystoupení aktéra před smrtí nebo odchodem na odpočinek, ať už v hudbě, umění, architektuře, herectví či sportu. Vychází ze starodávné víry, že labutě před smrtí zpívají krásnou píseň, ačkoliv většinu života mlčí. Ve skutečnosti se ovšem labutě zvukově projevují během celého života, a zejména při namlouvacích rituálech. Už ve starověkém Řecku se tato legenda o předsmrtném zpěvu labutí objevuje v dílech Ezopa či Aischyla. Odkazy na labutí písně najdeme u Ovidia, Chauncera, da Vinciho, Shakespeara, Tennysona, Máchy a mnoha dalších až po dnešek.

*Labutě zpívají před smrtí – nebylo by špatné,
kdyby někteří zemřeli dřív, než začnou zpívat.*

Samuel Taylor Coleridge (1772–1834), anglický básník